Lietas arhīva Nr. CA-0525-22/23
ECLI:LV:RAT:2022:0520.C33308019.10.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2022.gada 20.maijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnesis referents Mārtiņš Sviķis,
tiesneses Iveta Stuberovska un Inese Grauda,

rakstveida procesā izskatīja civillietu Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā prasībā pret /pers. C/ un /pers. D/ (*/pers. D/*) par piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu sakarā ar /pers. C/ un /pers. D/ apelācijas sūdzībām par Rīgas rajona tiesas 2021.gada 2.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā (turpmāk arī – prasītāja) 2019.gada 4.martā cēla tiesā prasību pret /pers. C/ un /pers. D/ (turpmāk arī – atbildētāji) par piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1927.pantu, līdz tiesu atzīt prasītājai tiesības /pers. C/ parāda, kas izriet no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013.gada 9.oktobra lēmuma un izpildu rakta lietā Nr.3-12/0226/2, 2013.gads, izpildei vērst piedziņu uz /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, /novads/ un piedzīt no atbildētājiem tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikums satur šādus apstākļus un argumentus.

[1.1] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013.gada 9.oktobra lēmumu apmierināts AS „Citadele banka" pieteikums par izpildu raksta izsniegšanu Rīgas Starptautiskās šķīrējtiesas 2013.gada 18.jūnija sprieduma piespiedu izpildei un izsniegts izpildu raksts par parāda 119`155,61 EUR piedziņu no /pers. H/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/ un SIA „ALT PLUSS" (likvidēta 2016.gada 16.jūnijā).

/pers. C/ parādsaistības izriet no 2007.gada 25.jūlija galvojuma līguma.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 15.janvāra lēmumu AS „Citadele banka" aizstāta ar prasītāju.

Ar tiesu izpildītāja 2019.gada 14.februāra aktu konstatēts, ka nav iespējams veikt piedziņu ne no /pers. H/, ne /pers. C/, jo parādniekam nav mantas, uz kuru vērst piedziņu.

/pers. C/ neizpildīto saistību apmērs, kas cedēts prasītājai ir 48`630,03 EUR (pamatparāds).

[1.2] Prasītāja konstatējusi, ka /pers. C/ bez atlīdzības ar 2013.gada 2.jūlija dāvinājuma līgumu un nedēļu pēc tam, kad no atbildētāja ar šķīrējtiesas spriedumu piedzīts parāds, atsavinājis sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, savai radiniecei /pers. D/, lai izvairītos no saistību izpildes un piedziņas vēršanas uz nekustamo īpašumu. Šāda atbildētāju rīcība ir pretēja labas ticības principam, jo vērsta uz to, lai apietu likumu – parāda piespiedu piedziņas izpildi.

Piedziņa no atbildētāja nav iespējama un nepiedzītā parāda summa ir 46`669,56 EUR. Prasītājas ieskatā ir konstatējami Civillikuma 1927.pantā noteiktie priekšnoteikumi, lai piedziņu vērstu uz atsavināto nekustamo īpašumu.

[2] Ar Rīgas rajona tiesas 2021.gada 2.novembra spriedumu prasītājas prasība apmierināta. Atzītas prasītājas tiesības /pers. C/ parāda piedziņai vērst piedziņu uz /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/. Prasītājas labā no katra atbildētāja piedzīti tiesas izdevumi 154,31 EUR apmērā.

Spriedums satur šādus motīvus.

[2.1] Tiesa no zvērināta tiesu izpildītāja Aināra Šusta 2019.gada 21.februāra izziņas konstatē, ka izpildu lietā (Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013.gada 9.oktobra lēmums) neizpildīto saistību apmērs ir 46`669,56 EUR (pamatparāds). Savukārt ar zvērināta tiesu izpildītāja Aināra Šusta 2019.gada 14.februāra aktu konstatēts, ka nav iespējams veikt piedziņu ne no /pers. H/, ne /pers. C/, jo parādniekiem nav mantas, uz kuru vērst piedziņu.

[2.2] Lietā ir konstatējama /pers. C/ parāda pret prasītāju pastāvēšana strīdus nekustamā īpašuma dāvināšanas mātei /pers. D/ laikā 2013.gada 2.jūlijā (Rīgas Starptautiskā šķīrējtiesa pieņēmusi spriedumu 2013.gada 18.jūnijā, no kā izriet, ka dāvinājuma līgums noslēgts uzreiz pēc tam, kad šķīrējtiesa pieņēmusi spriedumu par piedziņu; turklāt atbildētāja saistības izriet no 2007.gada 25.jūlija galvojuma līguma).

Lietā nav apstrīdēts prasītājas apgalvojums, ka atbildētājs parādu nespēj samaksāt. Tāpat nav strīda, ka /pers. C/ (arī /pers. H/) savas saistības pret prasītāju pilnā apmērā nav izpildījis. Lietā nav konstatēta manta, uz kuru prasītājai būtu iespējams vērst atlikušā parāda piedziņu.

Tiesa secina, ka ir konstatējami abi priekšnoteikumi Civillikuma 1927.panta piemērošanai – mantas dāvināšanas laikā dāvinātājam ir parāds, kuru viņš nespēj samaksāt.

[2.3] Atbildētāji, neatzīstot prasību, izvirzījuši argumentu, ka strīdus nekustamais īpašums pieder /pers. D/, īpašums ir tikai reģistrēts uz /pers. C/ vārda.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, kas noteic, ka atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība, šo apstākļu pierādīšana ir atbildētāju pienākums. Pretēji minētajam, attiecīgi pierādījumi tiesas vērtējumam nav nodoti, lai gan tiesa ir pat aicinājusi atbildētājus norādīt izsaucamos lieciniekus, ņēmusi vērā atbildētāju lūgumus par lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un devusi atbildētājam laiku pārstāvības noformēšanai. Savukārt atbildētāju paskaidrojumi paši par sevi nav atzīstami par pierādījumiem, tos neapstiprina citi pierādījumi.

[2.4] Apstāklim, ka dāvinājuma mērķis ir izvairīšanās no saistību izpildes pret prasītāju, nav izšķirošas nozīmes, jo Civillikuma 1927.panta ietvaros nav nepieciešams konstatēt, vai atbildētāji centušies izvairīties no saistību izpildes.

Lai gan atbildētājam ir radušās saistību izpildīšanas grūtības, Civillikuma 1587.pantā noteiktās noslēgta līguma sekas neatbrīvo atbildētāju no saistībām.

[3] Par Rīgas rajona tiesas 2021.gada 2.novembra spriedumu atbildētājs /pers. C/ iesniedzis apelācijas sūdzību, pārsūdzot to pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[3.1] Atbildētājs norāda, ka strīdus dzīvoklis ir viņa mātes /pers. D/ atsevišķa manta, jo minēto īpašumu viņa nopirka par saviem līdzekļiem. Dzīvoklis tika formāli noformēts uz atbildētāja vārda, bet kad atbildētājam ar sievu sākās savstarpēja problēmas māte palūdza īpašumu koroborēt viņai, lai dzīvoklis nebūtu dalāms kā laulāto kopmanta. Atbildētājs un viņa māte nezināja, ka ir pieņemts spriedums par piedziņu.

[3.2] Atbildētājs uzskata, ja kreditors laika posmā no 2013.gada līdz 2019.gadam nevērsa piedziņu uz dzīvokli, tad netieši kreditors ir piekritis, ka jaunajam īpašniekam nav jāatbild par atbildētāja saistībām.

[3.3] Lietā esošais tiesu izpildītāja 2019.gada 21.februāra akts, kurā norādīts, ka nav iespējams veikt piedziņu ne no /pers. H/, ne no /pers. C/, ir novecojis. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka /pers. H/ un /pers. C/ nav ienākumu, uz kuriem vērst piedziņu. Prasītājai ir jāpierāda, ka pirms tam un arī uz doto brīdi nav citu iespēju, lai atgūtu parādu.

[4] Par Rīgas rajona tiesas 2021.gada 2.novembra spriedumu atbildētāja /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzību, pārsūdzot to pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[4.1] /pers. C/ ir pensija, no kuras prasītāja var gūt apmierinājumu. Atbildētājai nav saprotams, kādēļ tiesu izpildītājs 2019.gada 14.februārī izdeva aktu par to, ka nav iespējams veikt piedziņu no atbildētāja un viņa sievas. Turklāt minētais akts ir novecojis.

Piedziņu var vērst arī no ienākumiem un citiem naudas līdzekļiem, kas ienāk parādnieka kontā. Prasītāja nav norādījusi, kāpēc netika piemērots šāds izpildu mehānisms un arī nav norādījusi, vai parādniecei /pers. H/ ir ienākumi, uz kuriem var vērst piedziņu. Pēc atbildētājai pieejamās informācijas /pers. H/ ir savs bizness un viņai nav nekādi materiālie trūkumi. Tādējādi atbildētāja nepiekrīt, ka /pers. C/ un /pers. H/ nav citu līdzekļu parāda dzēšanai.

[4.2] Atbildētāja strīdus nekustamo īpašumu bija iegādājusies sev par saviem naudas līdzekļiem. Dāvinājuma līgums tika sastādīts, lai /pers. H/ nepretendētu uz dzīvokli šķiršanās procesā ar /pers. C/. Prasītāja nav iesniegusi nevienu pierādījumi, ka atbildētājiem bija zināms par Starptautiskās šķīrējtiesas 2013.gada 18.jūnija spriedumu par piedziņu no /pers. C/.

[5] 2021.gada 14.decembrī Rīgas apgabaltiesā saņemti prasītājas paskaidrojumi par /pers. C/ apelācijas sūdzību. Prasītāja uzskata, ka iesniegtā apelācijas sūdzība ir nepamatota un pilnībā noraidāma, savukārt pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

[6] 2022.gada 16.martā Rīgas apgabaltiesā /pers. D/ iesniegusi Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņu, kurā atspoguļoti atbildētāja ienākumi. /pers. D/ nepiekrīt, ka atbildētājam nav citu līdzekļu parāda dzēšanai.

Motīvu daļa

[7] Izvērtējot prasības pieteikumu un pušu sniegtos rakstveida paskaidrojumus, kā arī pārbaudot lietā iegūtos pierādījumus, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka apelācijas sūdzības nav pamatotas, līdz ar to prasība ir apmierināma pilnībā.

[8] Izvērojot prasības pieteikumā norādītos faktus attiecībā par piedziņas vēršanu uz uzdāvināto nekustamo īpašumu kopsakarā ar lietā esošajiem un iztiesāšanas laikā pārbaudītiem pierādījumiem, kurus apelācijas instances tiesa novērtēja atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām, apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais prāvnieku prasījumu un faktisko apstākļu juridiskā novērtējuma pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to apelācijas instances tiesa pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un secina, ka prasītājas uzdotie apstākļi, uz kuriem pamatots prasījums, ir izrādījušies par patiesiem un attiecīgi prasītājai ir tiesības vērst piedziņu uz atdāvināto nekustamo īpašumu.

[9] Apelātora /pers. C/ apelācijas sūdzība satur iebildumus, ka dzīvokli iegādājās /pers. D/, bet māte palūdza dzīvokli reģistrēt uz viņas vārda. Dzīvokļa dāvināšanas dienā viņš nezināja par pieņemto spriedumu. Atbilstoši Civillikuma 1927.pantam prasītājai jāpierāda, ka kreditors neiekrīt tam, ka apdāvinātais neatbild par dāvinātāja parādiem, kā arī jāpierāda, ka nav citu iespēju, lai atgūtu parādu.

Apelācijas instances tiesa minētos iebildumus atzīst ar nepamatotiem, jo pirmās instances tiesa spriedumā pamatoti atzina, ka lietā nav pierādījumu, ka dzīvokli būtu iegādājusies /pers. D/ *(sk. pirmās instances tiesa sprieduma 10.punktu)*. Apelācijas instancē jauni pierādījumi nav iesniegti.

Pirmās instances tiesa pareizi novērtēja Civillikuma 1927.panta piemērošanas tiesiskos aspektus *(sk. pirmās instances tiesas sprieduma 8. un 9.punktu)*. Apelātora iebildums kreditora piekrišanai nav izprotams un neatbilst minētās normas piemērošanas tiesiskajiem aspektiem, bet attiecībā par piedziņas neiespējamību pirmās instances tiesa pamatoti savu secinājumu pamatota ar iesniegto zvērināta tiesu izpildītāja paziņojumu *(sk. pirmās instances tiesa sprieduma 7.punktu)*, kurā norādīts, ka nav iespējams veikt piedziņu ne no /pers. H/, ne /pers. C/.

Apelātors apelācijas sūdzībā lūdza viņu atbrīvot no valsts nodevas samaksas, iesniedzot izziņu par maznodrošinātās mājsaimniecības statusa piešķiršanu, kas pierāda, ka apelātoram nav līdzekļu un mantas, uz kuru vērst piedziņu. Attiecīgi pirmās instances tiesa pamatoti nonāca pie secinājuma, ka piedziņa vēršama uz atdāvināto nekustamo īpašumu.

[10] Apelātores /pers. D/ apelācijas sūdzība satur iebildumus, ka piedzinējam ir tiesības vērts piedziņu uz atdāvināto nekustamo mantu, ja parādniekam nav citu līdzekļu parāda dzēšanai. Apelātore norāda uz atbildētāja /pers. C/ ienākumiem pensijas veidā, kā arī parādniecei /pers. H/ ir savs bizness un ienākumi. Tāpat apelātore norāda, ka viņa līguma noslēgšanas brīdī nezināja par spriedumu par parāda piedziņu, kā arī dzīvokli iegādājās viņa, taču sākotnēji tas tika reģistrēts uz /pers. C/ vārda.

Apelācijas instances tiesa sprieduma 9.punktā atbildētāja uz otra apelātora identiskiem apelācijas sūdzības argumentiem par piedziņas vēršanas iespējamību uz viņa mantu un dzīvokļa iegādes apstākļiem. Prasītājas kā kreditores tiesības prasīt apmierinājumu no dāvanas nevar ietekmēt apdāvinātās /pers. D/ nezināšana par šķīrējtiesas spriedumu par naudas summas piedziņu no /pers. C/, līdz ar to minētais apelācijas sūdzības arguments nevar ietekmēt prasības pamatotību.

[11] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, līdz ar to no atbildētājiem par labu prasītājai piedzenami tās samaksātie tiesas izdevumi 318,42 EUR (valsts nodeva 303,35 EUR (70 EUR par prasību un 233,35 EUR par prasības nodrošināšanu – 0,5% no 46`669,56 EUR), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,27 EUR), bet no katra atbildētāja 154,31 EUR.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz sprieduma motīvu daļā norādītajām materiālām tiesību normām un Civilprocesa likuma 430.pantu, 432. – 434. pantiem, Civillietu tiesu kolēģija

nolēma

prasību apmierināt pilnībā.

Atzīt Ārvalsts komersanta filiālei Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā, reģistrācijas numurs 40103595574, tiesības /pers. C/, personas kods /personas kods/, parāda (46`669,56 EUR), kas izriet no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013.gada 9.oktobra lēmuma un

izpildu raksta lietā Nr.3-12/0226/2, 2013.gads, piedziņai vērst piedziņu uz /pers. D/ *(/pers. D/)*, personas kods /personas kods/, piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, /novads/, kas ierakstīts Rīgas rajona tiesas /novads/ pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, ar kadastra numuru /numurs B/.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu Ārvalsts komersanta filiālei Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā, reģistrācijas numurs 40103595574, tiesas izdevumus 154,31 EUR.

Piedzīt no /pers. D/ *(/pers. D/)*, personas kods /personas kods/, par labu Ārvalsts komersanta filiālei Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā, reģistrācijas numurs 40103595574, tiesas izdevumus 154,31 EUR.

Samaksa veicama uz Ārvalsts komersanta filiāles Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā prasībā norādīto kontu Nr. LV76HABA0551041569842, AS „Swedbank".

Noteikt sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas un pieejamības dienas tiesas kancelejā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā.

Spriedums sastādīts un pieejams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kancelejā 2022.gada 20.maijā.

Tiesnesis referents M.Sviķis
Tiesnese I.Stuberovska
Tiesnese I.Grauda

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU